

[Kristen Amby.]

der der bl. a. ogsaa vilde blive taget Hensyn til den Uretfærdighed, der blev begaaet mod mange Borgere paa Grund af Formueskatens Højde, fordi Skattekursen er saa høj for de private Selskaber. Det er den højtærede Handelsminister aabenbart ganske ligeglad med. Jeg kunde forstaa det, hvis den højtærede Minister var kommet og havde sagt følgende til det høje Ting: jeg har læst disse Ting, og jeg er ogsaa villig til at overveje dem, der er mange og dybtgaaende Problemer, som man siger, i Betænkningen fra i Sommer; dem er jeg villig til at overveje, men det kan jeg ikke gøre nu, fordi Loven udløber, giv mig en Forlængelse paa et Par Maaneder, saa maa vi se, hvad vi kan finde ud af. Men det er ikke det, den højtærede Minister siger. Han foreslaar uden videre en Skærpelse paa to Punkter, tager en Enkelthed ud af hele Historien. Men det virkelig grundlæggende for Rigsdagens Synspunkter dengang, udtrykt ogsaa i Udvalgets enstemmige Betænkning, var, at nu kunde man ikke gaa videre med dette.

Man begrundet det for det første med, at det var en Hastelov, der blev til i 1940 i Forbindelse med Forbudet mod Lønstigning, altsaa med Lønstoppet. Det er rigtigt, at da vi fik Lønstop i 1940, maatte naturligvis deraf følge, at saa maatte man ogsaa lave Indtægtsstop for andre, det var naturligt og rimeligt. Dette Lønstop er jo ikke opretholdt. Paa Trods deraf har man opretholdt Udbyttestoppet. Og hvis det var saaledes, at den højtærede Minister eller Staten kunde komme og sige: de har, hvor de kunde det, baaret sig skrækkeligt ad, de har til den yderste Grænse, hvor de har kunnet det, taget Udbytte fra Aktieselskaberne — ja, saa kunde man maaske forstaa det, saa var der en vis reel Basis. Men det er helt modsat. De ca. 6 000 Aktieselskaber, vi havde før Krigen, havde i 1939 et Udbytte paa, saa vidt jeg erindrer, 130 Mill. Kr. tilsammen. I 1946 havde vore Aktieselskaber tilsammen et Udbytte paa 121 Mill. Kr. Med andre Ord, deres Udbytter har været faldende, det vil sige, at de har konsolideret meget stærkt. Og saa kommer Handelsministeren ganske frejdigt, skønt det var hele Udvalget, der konstaterede denne Sammenhæng, og foreslaar Loven forlænget i Aar og saa skærpet paa to afgørende Punkter.

Det andet, man sagde, var dette, at i Virkeligheden havde man jo fra Aktieselskabernes Side været loyal over for Nationalbankens, det vil sige Statens, Hensigt. Man sagde her, at mange Selskabers

Reserver var steget stærkt som Følge af Udbyttebegrænsningen og Nationalbankens Henstilling om ikke at sætte Udbyttet op, det vil sige ud over Lovens Krav. Den kunde man ikke sidde overhørig, men mange kunde jo have omgaaet den ved at udvide Aktiekapitalen; de gjorde det imidlertid af samfundsmæssige Grunde ikke. Ud over dette har man fulgt Nationalbankens og Statens Henstilling, hvad ogsaa figura viser. Og saa har Staten alligevel ikke andet at byde den Del af Erhvervslivet, der er organiseret i Aktieselskaber, end bare en Skærpelse. Og til sidst siger man, som jeg allerede har bemærket, at Lovens Bestemmelser i mange Tilfælde har medført forøget Formueskat til Staten og til den fælleskommunale Udligningsfond uden tilsvarende Udbytte til Aktionærerne.

Jeg beder Handelsministeren betænke, at det var hele Udvalgets enige Betænkning. Jeg undskylder, at Ministeren ikke kan lave det i en Fart, det er der ikke noget at sige til, men saa maatte Rigsdagen belære Handelsministeren om, at han maaske kunde faa en kortvarig Forlængelse uden Ændringer, naturligvis uden Skærpelse, og saa maatte vi have Tid til at gennemarbejde et Forslag, hvis vi ikke skulde lade det hele falde væk — hvad maaske til syvende og sidst var det fornuftigste. Men skal man endelig have en Lovgivning paa dette Omraade, maa man ind paa andre Principper end at sige, at naar det bare er Penge, der tjenes i Aktieselskaber, er der ingen Grænse for, hvad Ret Staten kan tiltage sig over for Erhvervsvirksomhederne.

Jeg har hermed tydeligt sagt, at dette Lovforslag ikke faar vor Stemme, og i Virkeligheden mener vi, at Handelsministeren maa være bundet, ikke just af den tidligere Handelsministers Synspunkt og Løfter, men af den enstemmige Betragtning, som Udvalget har anlagt, hans egne Partifæller inkluderet, i den Betænkning, som for ikke mere end godt et halvt Aar siden blev afgivet.

Til Slut et Par almindelige Bemærkninger. Jeg synes, at det har været en Lykke for dansk Erhvervsliv og Danmarks økonomiske Liv, at Erhvervslivet i den Udstrækning, det er sket siden de store økonomiske Kriser efter sidste Krig og siden den Spekulation og Udvanding og meget andet, der fandt Sted under den første Verdenskrig, har fulgt Konsolideringsopfordringen, som det har fulgt den, saaledes at Aktieselskaber, baade de private og de større, noterede, offentlige Selskaber, er vel konsoliderede Foretagender. Konsolidering er